

MÁRIA SLOŠIAROVÁ

VZŤAHY MILOSLAVA OKÁLA A ČESKÝCH KLASICKÝCH FILOLÓGOV NA ZÁKLADE VZÁJOMNEJ KOREŠPONDENCIE (VO FONDE MILOSLAVA OKÁLA) V ZBIERKACH ARCHÍVU LITERATÚRY A UMENIA SLOVENSKEJ NÁRODNEJ KNIŽNICE V MARTINE

Rukopisná pozostalosť Miloslava Okála predstavuje jedinečný zdroj prameňového materiálu literárneho a literárnohistorického charakteru. Skupina dokumentov korešpondencia tvoriaca viac ako polovicu z celkového rozsahu tohto fondu, 3000 archívnych jednotiek, sprístupňuje množstvo informácií o šírke a hĺbke vzájomnej písomnej komunikácie. Korešpondencia so širokou plejádou predstaviteľov českej klasickej filológie vo fonde Miloslava Okála pochádza z rokov 1939 – 1995. Jeho orientácia na partnerské pracoviská v Čechách a na Morave bola spôsobená faktom, že jediným pracoviskom na Slovensku zameraným na oblasť klasickej filológie bola Filozofická fakulta Univerzity Jana Amosa Komenského (neskôr FF UK) v Bratislave, na ktorej Okál pôsobil s krátkou prestávkou v rokoch 1941 – 1977. Adresátmi i odosielateľmi listov sú vedeckí pracovníci pražskej a brnenskej univerzity, Jednoty klasických filológů v Prahe, Kabinetu pro studia řecká, římská a latinská při ČSAV v Prahe, redaktori odborných časopisov a zborníkov Listy filologické, Zprávy Jednoty klasických filológů, Eirene a prispievatelia do nich. Z generačného hľadiska stál Miloslav Okál uprostred medzi svojimi bývalými profesormi a ich rovesníkmi Karel Janáček, Antonín Kolář, Jaroslav Ludvíkovský, František Novotný, Antonín Salač, Ferdinand Stiebitz, Karel Svoboda, Ladislav Varel a ich pokračovateľmi, mladšou generáciou, Dagmar Bartoňková, Jan Burian, Růžena Dostálová, Josef Hejnic, Radislav Hošek, Jan Martínek, Ladislav Vidman, Anežka Vidmanová. Jediné Rudolf Mertlík bol jeho súčasníkom. Je potrebné si uvedomiť, že išlo o spoluprácu v jednom československom štáte.

Na základe korešpondencie vo fonde Miloslava Okála nie je celkom možné hovoriť o vzájomnej korešpondencii medzi tým istým adresátom a odosielateľom. Prevládajú listy adresované Miloslavovi Okálovi. Listy napísané Miloslavom Okálom sa nachádzajú v Archíve AV ČR v Prahe, Archíve Masarykovy university v Brne, v pozostalosti Antonína Koláři uloženej v Státním okresním archíve Svitavy so sídlom v Litomyšli, alebo v domácich archívoch adresátov. Napriek tomu aj tento stav dostatočne umožňuje vytvorenie si obrazu o obidvoch účastníkoch korešpondencie.

Miloslav Okál (1913–1997) bol prvým slovenským univerzitným profesorom klasickej filológie a zároveň prvým doktorom vied v tomto odbore. Bol odchovancom zakladateľa klasickej filológie na novovzriknutej Univerzite J. A. Komenského v Bratislave Antonína Koláľa a jeho mladšieho spolupracovníka Jaroslava Ludvíkovského. O pozitívnom postoji k svojim profesorom svedčia aj zápisky vysokoškolských prednášok Antonína Koláľa, ktoré si Okál odložil a zachovali sa dodnes v jeho pozostalosti. Ich kontakty, ktoré sa začali počas štúdia na univerzite, sa vlastne nikdy neprerušili, len dostali inú podobu. O takmer otcovskom vzťahu Antonína Koláľa k bývalému študentovi svedčia jeho listy už z roku 1939. Korešpondencia sa začína Koláľovým listom z 12. 1. 1939 z jeho pôsobiska v tom čase Slovenskej univerzity v Bratislave, v ktorom odporúčal literatúru k Okálovej pripravovanej dizertačnej práci Horatiove ódy. Povzbudzoval ho k pokračovaniu v štúdiu a dosiahnutiu doktorátu a upozorňoval na možnosť získania miesta docenta klasickej filológie na FF UK. Koláľ odhalil Okálovu predurčenosť na vedeckú dráhu, jeho nadanie, pracovitosť i vytrvalosť. Preto svojho žiaka nespustil z dohľadu ani po ukončení univerzity a odchode na učiteľské miesta na gymnáziách v Liptovskom Mikuláši a Nitre. Aj tam za ním poslal svoju najnovšiu knihu *Vzťah rytmu k obsahu piesní v gréckej lyrike zborovej* napísanú po slovensky. Vyčkával len na vhodnú príležitosť, ktorá by umožnila vstup Miloslava Okála na vedecký post univerzity. V liste z Bratislavy z 29. 10. 1940 napísal: „Hovoril som o Vás s p. hl. radcom Osuským ako o najkvalifikovanejšom kandidátovi na docentúru klasickej filológie. Mal som Vás na mysli už vtedy, keď ste robili rigorózum z klas. filológie s takým úspechom, ale čakal som, ako sa otázka tejto docentúry bude ďalej vyvíjať. Teraz už je na toľko jasná, že Vás môžem vyzvať, aby ste sa z klasickej filológie habilitovali. Mšano¹ je ochotné postarať sa o to, aby ste boli preložený do Bratislavy, aby ste mali možnosť vedeckej práce, predovšetkým, aby ste mohli pracovať habilitačnú prácu..... Preto Vás žiadam, aby ste mi čím skôr napísali, či by ste sa chceli venovať dráhe univerzitnej vedeckej, čo bych rád videl, protikandidáta by ste sa báť nemuseli.“ (ALU SNK, sign. 220 B 12). Podotýkame, že list je citovaný v pôvodnom jazyku t. j. v dokonalej spisovnej slovenčine. O tom, ako zapôsobil na svojho adresáta sa môžeme dozvedieť z listu napísaného v Nitre 30. 10. 1940 jeho staršiemu bratovi Antonovi. Hneď na začiatku listu sa zmienil o obdržaní spomenutej Koláľovej práce: „Predminulú nedeľu dostal som poštou Koláľovu novú slovenskú knihu. Potešila ma. Autor sám mi napísal venovanie. Prečítal som si ju a napísal som aj akýsi referát do Slováka – poslal som ho včera poobede“.² V ďalšej časti odcitoval podstatnú časť Koláľovho listu a vyjadril svoj postoj k nastolenej ponuke: „Pochopíš, že som bol týmto listom úplne vykoľajený. Neviem, čo mám robiť.... Je to ťažká vec. Večne pracovať a pracovať, na gymnáziu aspoň viem, že som obstojným profesorom, cítí sa človek vždy vo svojej koži no zobrať si na ramená docentúru – bojím sa, že je to trochu príťažké a zodpovedné. Za

¹ Ministerstvo školstva a národnej osvety

² Okál, Miloslav: Antonín Koláľ: *Vzťah rytmu k obsahu piesní v gréckej lyrike zborovej*, Slováka, 13. 11. 1940, s. 7

druhé nie je mi jasné, prečo by som to mal byť práve ja.- keď tam už boli kandidáti. Lahko by mohli vzniknúť osobné útoky a uznáš, že ja ako kandidát favorizovaný českým profesorom, mohol by som všeličo strpieť,“ (ALU SNK, sign. 220 G 37). Ako vidíme, mladého gymnaziálneho profesora iste zaskočil nezvyčajný záujem bývalého profesora o jeho budúcnosť a vzhľadom na dobu³ zvažoval problém z rôznych hľadísk.

Na konci toho istého roka (1939) sa ozval svojím prvým listom, blahoželaním k udeleniu doktorátu, Jaroslav Ludvíkovský, jeho profesor a v 40. a 50. rokoch kolega, ktorý aj napriek svojmu českému pôvodu pokračoval v pôsobení na FF UK ako hosťujúci profesor, a tak sa podieľal na výchove prvej povojnovej generácie slovenských klasických filológov.

Nasledujúca korešpondencia profesorov a ich nasledovníka, ktorú prerušila len smrť, podáva obraz o prekladateľskej problematike a jej riešení. Ako aktuálna téma 50. rokov sa javí rozsiahle dielo gréckeho spisovateľa Diogena Laertia. Jeho prekladom sa súčasne zaoberali všetci traja. Spolupracovali najmä pri získavaní potrebnej literatúry, prekladov iných autorov, výmene skúseností a zmieňovali sa o vydateľských problémoch. Antonín Kolář sa vydania svojho prekladu nedožil. Vyšiel rok po jeho smrti v roku 1964 pod názvom *Životy, názory a výroky proslulých filosofů*. Na Okálov preklad Diogena Laertia *Životopisy slávnych filozofov* vo dvoch zväzkoch reagoval Antonín Salač listom Okálovi z Prahy 8. 9. 1954 „... byl jsem mile překvapen Vaším překladem Diogena Laertia do slovenštiny. Vaší zásluhou jste předstihli literaturu českou, kde úplný překlad Diogena Laertia patří ještě k pia desideria, kterých je ostatně v našem oboru tolik.“ (ALU SNK, sign. 200 C 36). V listoch Jaroslava Ludvíkovského a Miloslava Okála z rovnakého obdobia sa nachádzajú dve spoločné odlišnou formou spracované témy Diogenes Laertios a Epikuros. Ludvíkovského preklad Diogena Laertia *Život a učení filosofa Epikura* a Okálova monografia *Grécki atomisti a Epikuros*. Okálov prínos ocenil František Novotný v liste z Brna 28. 3. 1954:“ Nemusím snad opakovat svůj úsudek, že jste podle mého mínění svými studii platně prospěl vědě tím, že jste objasnil problémy, které dávají řečtí atomisté, soudně interpretoval příslušné texty a našel namnoze samostatné řešení některých sporných otázek“. (ALU SNK, sign. 220 C 9).

V listoch Karla Janáčka z druhej polovice 80. rokov pokračuje téma prekladu diela Diogena Laertia *Indices*, získanie edície jeho kompletného diela od C. G. Cobeta a otázka vydania prekladu vo Florencii.

Dôkazom toho, že Platonovo dielo priťahovalo rôzne generácie klasických filológov, sú listy Františka Novotného z roku 1958 o preklade diela *Zákony* a list Radislava Hoška z roku 1992 o práci na preklade *Ústavy*.

V ostatnej korešpondencii sa podávajú stručnejšie informácie o niektorých prekladoch, pôvodných prácach a problémoch s nimi súvisiacimi. Pre Jaroslava Ludvíkovského je charakteristická téma Kristiánovej legendy, pramene, polemiky

³ Antonín Kolář pôsobil na Slovenskej univerzite v Bratislave, pôvodne Univerzite J. A. Komenského, do roku 1942

ka⁴, názory iných⁵, uverejnenie štúdie v zborníku *Magna Moravia*, pre Karola Janáčka preklad *Sexta Empirica Opera IV*. Antonín Kolář ponúkol Okálovi spoluprácu na svojom diele *Věčný slovník antiky a možnost jeho vydania na Slovensku*.

Miloslav Okál spolupracoval s českými kolegami na viacerých dielach prispievaním informáciami o vedeckej činnosti slovenských klasických filológov do bibliografií Ladislava Vidmana *Bibliografie řeckých a latinských studií v Československu* a Karla Svobodu *Bibliografie českých prací o antice za léta 1901–1950*.

Prvé náznaky svedčiace o postupnom rozširovaní zorného uhla Miloslava Okála, ako prekladateľa a literárneho historika, boli štúdie *L'humaniste slovaque Martin Rakovský et le nombre nuptial de Platon* alebo *Martin Rakovský a Proklov spis De sphaera*, ktoré sa objavili v *Listoch filologických* v roku 1966. Karel Janáček veľmi skoro postrehol zmenu orientácie na autorov latinskej spisby na Slovensku v období humanizmu. V liste Okálovi z roku 1966 ocenil najmä spojenie vlastenca a klasického filológa, prejav úcty k tým, ktorí tu boli pred nami a zanechali nám svoj odkaz.⁶ Omnoho rokov neskôr, po vydaní prvého zväzku monografie *Život a dielo Martina Rakovského*, Josef Hejnic vyzdvihol jeho snahu o priblíženie tohto humanistického básnika a vzdelanca európskeho formátu odbornej verejnosti v liste z Prahy zo dňa 16. 8. 1979: „Knihu jste spracoval s podrobnou znalostí pramenů, takže se Vám podařilo zaradiť Rakovského do pestré tehdejší společnosti a tak jeho biografii vytvořit vlastní velmi poutavé pojednání – pravdivý román – o dějinách a o literární historii tehdejší doby. Velmi si také vážím soustavnosti, s níž poměřujete hodnoty literárního odkazu Martina Rakovského podle tradic antické a tehdejší humanistické literatury v evropském rozměru. Je to cesta, která může zapojit naši kulturní minulost do širších mezinárodních vazeb a kontextů a přispěk k poznání jejich hodnot“: (ALU SNK, sign. 220 A 34).

Paralelne s Okálovou orientáciou na slovenských humanistov prebiehal podobný proces aj v Čechách. S problematikou spolupráce na Rukověti humanistického básnictví v Čechách a na Moravě od konce 15. do začátku 17. stoloť je možné sa oboznámiť v listoch redaktorov Jana Martínka a Josefa Hejnica.

Z predstaviteľov českej latinskej spisby sa nachádza vo fonde Okálov preklad Komenského *Veľkej didaktiky*, ktorý sa uskutočnil pri príležitosti 360. výročia jeho narodenia a na Slovensku vyšiel vo dvoch vydaniach.⁷

Hodnotiaci aspekt vzájomnej spolupráce Miloslava Okála a jeho českých kolegov sa premieta aj do iného typu archívnych dokumentov. S korešpondenciou sa prelína posudok, ktorého pôvodcom je Okál alebo iný autor. Archívna pozostalosť Miloslava Okála naznačuje, že jednou z najčastejšie hodnotených osobností českej klasickej filológie sa stal Radislav Hošek. V rokoch 1959–1964 po-

4 F. M. Bartoš

5 Z. Fiala

6 ALU SNK, sign. 220 B 2

7 Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1954, 1991

sudzoval Okál jeho kandidátsku dizertačnú prácu *Lidovost a lidové motivy u Aristofana*, publikačnú a vedeckú činnosť z dôvodu jeho navrhnutia za profesora. Korešpondenciu s Dagmar Bartoňkovou dopĺňa Okálov posudok jej dizertačnej práce *Smíšený styl, prosimetrum a menippská satira v antické literatúre*. Jaroslav Ludvíkovský pripravil posudok diela Miloslava Okála *Aristofanov svetónázor a lektorský posudok pred vydaním prekladu Zobraného diela Martina Rakovského*.

S pôvodnou i prekladateľskou prácou súvisí jej prijatie odbornou verejnosťou. Na tento druh informácií je korešpondencia skutočne bohatá. Hoci fond obsahuje menej listov napísaných Miloslavom Okálom, tu je práve zdroj informácií o ňom a jeho diele, pretože sa stal predmetom jemu adresovanej korešpondencie. Medzi kolegami a priateľmi bolo zvykom obdarovať sa navzájom výťažkom práve uverejnenej práce. Poďakovanie listom nebolo vždy len formálne a stručné, ale obsahovalo hodnotenie diela, v tomto prípade Miloslava Okála. Pozornosť venujeme modernému prekladu Homérových eposov, ktorý sa pokladá za Okálov najvýznamnejší prínos pre slovenskú literatúru. Na jeho preklad *Iliady*, na novátorský prístup k veršu a vysporiadanie sa s prozodickými problémami, na moderné pretlmočenie eposu, reagoval Jaroslav Ludvíkovský v liste z Karlových Varov z 29. 12. 1962: „Při prvním čtení Vaší Iliady jsem se pozastavil nad některými verši bez „zákonité“ cézury nebo diairese, ale pak jsem si řekl, že jste užil těchto „licencí“ úmyslně, jako je připouští – ačli se dobře pamatuju – Julie Nováková ve svých „Třech kapitolách o českém hexametu“. Ale měl by ste své stanovisko (v úvodě k *Odysei*) vyložit, a hodláte-li v této práci pokračovat, obhájit ji proti případné výtce klasických filologů“ (ALU SNK, sign. 220 B 27). Karel Janáček nazval *Odyseu dvojčatům Iliady*, ocenil Okálovu pracovitost, vytrvalosť a básnické schopnosti vo svojom liste z Brna zo 16. 10. 1966: „Je to přímo ohromující svědectví Tvé kapacity, několikanásobné, vzácné spojení vědce a básnického ducha. Sotva si dovedu představit jen tu energii, kterou jsi musel, pořád za těžké situace pro Tebe, po dlouhých letech čekání vyvíjet a udržovat, aby dotvořil gigantické dílo a zároveň tím obohatil slovenskou literaturu jedinečným způsobem. ...Stačil jsem zatím kromě ukázek překladu přečíst Tvůj doslov, který se o tolik prohloubil proti *Iliadě*. Je to všechno tak dokonalé“ (ALU SNK, sign. 220 B 2).

Výrazná spolupráca medzi Okálom a jeho českými kolegami sa rozvinula v oblasti získavania literatúry, najčastejšie prác, listov a dokumentov o živote a tvorbe slovenských latinských stredovekých vedcov a literátov. Pre významných predstaviteľov rodu Rakovských Martina⁸, Mateja⁹ a Mikuláša¹⁰ sa stali Čechy, predovšetkým Kutná Hora, Louny, Žatec, Jihlava, Praha miestom ich štúdia, pôsobenia i posledného odpočinku, a preto aj ich tvorba bola s nimi

8 Martin Rakovský (1535–1579) – rektor školy v Žatci, Lounech, zomrel v Kutej Hore

9 Matej Rakovský (1537–1562) – rektor školy v Kutnej Hore, Jihlave, zomrel v Jihlave

10 Mikuláš Rakovský (1540–1586) – kutnohorský mešťan, rektor školy v Kutnej Hore, učiteľ Čáslavi, zomrel v Kutej Hore

úzko spätá.¹¹ Dielo Rakovských a ich ostatných súčasníkov, rozptýlené nielen po Čechách, ale po celej Európe, pomáhali Okálovi zozbierať Dana a Jan Martínkovi¹², dielo Juraja Koppaya *Epithalamia* pomáhal získať Josef Hejnic, dokumenty Juraja Purkirchera a Pavla Rubigalla – Radislav Hošek. Výsledkom Okálovho snaženia boli monografie venované životu a dielu spomenutých osobností, vydanie súborného diela v latinskom origináli alebo v preklade doplnené o podrobnú úvodnú štúdiu alebo doslov a rozsiahly poznámkový aparát. Všetky dobové materiály získané z rôznych európskych archívov a knižníc v podobe xerokópií, fotokópií a mikrofilmov sa stali neoddeliteľnou súčasťou fondu Miloslava Okála, zdrojom pramenných informácií o živote a diele slovenských humanistov.

Značne intenzívny kontakt medzi Okálom a jeho českými kolegami súvisí aj s publikovaním odborných štúdií a článkov v periodikách s pôsobnosťou nielen v rámci Československa, ale aj v zahraničí. Okál vystupuje v listoch na jednej strane z pozície redaktora zborníka *Graecolatina et Orientalia*, ktorý vychádzal na Filozofickej fakulte Univerzity J. A. Komenského v Bratislave, no oveľa častejšie vstupuje do kontaktu s redaktormi Listů filologických, Zpráv Jednoty klasických filológů, *Eirene* ako prispievateľ. Korešpondencia je prejavom všestranných schopností a vedeckej erudície redaktorov. Ich práca spočíva predovšetkým v požiadanií o príspevok, objednaní si spomienkových článkov k jubileám, nekrológov, v zaslaní recenzných výtlačkov diel a požiadanií o recenzie, v redakčných úpravách, zásahoch do rozsahu a vecnej stránky textu pred jeho uverejnením. V tomto smere je najbohatšia výmena listov najmä s Růženou Dostálovou, menej s Anežkou Vidmanovou, s Antonínom Salačom a Karlom Svobodom. List Anežky Vidmanovej z 2. 2. 1981 je výstižnou ukážkou náročnej práce redaktora, ktorý musí obhájiť svoje stanovisko k téme článku pred autorom, v tomto prípade ide o *Burleyove Životopisy filozofov* v bratislavskom kódexe od Miloslava Okála. Záver listu však vyznieva diplomaticky zmierlivo: „Věřte pane profesore, že mě mrzí, že s Vaším článkem nemohu souhlasit bez výhrad, přestože si velice vážím toho, co jste pro obor na Slovensku udělal. Ale amicus Plato.“ (ALU SNK, sign. 220 G 18).

Tento veľmi obsažný druh korešpondencie zaznamenáva publikačné aktivity Miloslava Okála od konca 50. až do polovice 80. rokov 20. storočia. Popritom poskytuje informácie o okolnostiach vzniku *Eirene* a o činnosti inštitúcií, ktoré vydávali jednotlivé odborné časopisy.

Z analýzy korešpondencie Miloslava Okála s predstaviteľmi českej klasickej filológie vyplývajú tieto základné tematické okruhy: problematika prekladov z gréčtiny a latinčiny, s tým súvisiaca knižná i časopisecká publikačná činnosť, získavanie materiálov, podkladov pre publikovanie a odozva vykonanej vedeckej a tvorivej práce v radoch odbornej verejnosti. Listy majú na jednej strane takmer strohý, vecný charakter, ale na druhej strane vyjadrujú aj ľudské kvality, úctu a kolegiálnosť jej účastníkov.

¹¹ Martin Rakovský: *Descriptio urbis Lunae Boiemicae*

¹² rod Rakovských, Jan Jessenius, Pavol Rubigall: *Hymni duo*

Korešpondencia medzi Miloslavom Okálom a českými klasickými filológmi načrtáva vývoj klasickej filológie na základe činnosti konkrétnych osobností, výskumných a pedagogických ústavov, periodík a vedeckých podujatí v Československu v druhej polovici 20. stor.

Súpis bohemík vo fonde Miloslava Okála v Archíve literatúry a umenia Slovenskej národnej knižnice v Martine

1 KOREŠPONDENCIA

1.1 Korešpondencia adresovaná Miloslavovi Okálovi

a) jednotlivci

- 220 A 4 Bartoňková, Dagmar – (1975–1976), 2 jd.
 220 A 11 Burian, Ján – (1976–1991), 33 jd.
 220 A 17 Češka, Josef – (1959–1972), 3 jd.
 220 A 21 Dostálová, Růžena – (1960–1984, b.d.), 22 jd.
 220 A 26 Fialová, Anežka – (1968–1970), 5 jd.
 220 A 28 Fischer, Karl – (1966), 1 jd.
 220 A 34 Hejnic, Josef – (1972–1987), 11 jd.
 220 A 35 Heřmanský, František – (1954), 2 jd.
 220 A 36 Hlobil, Tomáš – (1993), 2 jd.
 220 A 38 Horský, Zdeněk – (1965–1966), 2 jd.
 220 A 39 Hošek, Radislav – (1951–1963, b.d.), 23 jd.
 220 B 2 Janáček, Karel – (1954–1985, b.d.), 57 jd.
 220 B 6 Kamínková, Eva – (1974), 4 jd.
 220 B 11 Kneidl, Pravoslav – (1970), 1 jd.
 220 B 12 Kolář, Antonín – (1939–1949), 38 jd.
 220 B 13 Kolářová, Marie, manželka Antonína Koláře – (1964), 1 jd.
 220 B 15 Kopal, Josef – (1963), 1 jd.
 220 B 22 Kurzová, Helena – (1988–1993), 5 jd.
 220 B 27 Ludvíkovský, Jaroslav – (1939–1965), 157 jd.
 220 B 28 Machovec, Dušan – (1960), 1 jd.
 220 B 31 Martínek, Jan, 138 jd. + 1 příl.
 220 B 32 Martínková, Dana, manželka Jana Martínka – (1966–1972), 2 jd.
 220 C 2 Mertlík, Rudolf – (1961–1980), 13 jd.
 220 C 6 Mouchová, Bohumila – (1972), 1 jd.
 220 C 7 Nováková, Julie – (1954–1984), 9 jd.
 220 C 8 Novotná, Věra, manželka Františka Novotného – (1974), 1 jd.
 220 C 9 Novotný, František – (1948–1963), 36 jd.
 220 C 10 Očadlík, Mirko – (1956), 1 jd.
 220 C 16 Oliva, Pavel – (1959–1966), 3 jd.
 220 C 20 Pelikán, Oldřich – (1963–1986, b.d.), 11 jd.
 220 C 27 Prutký, Čeněk – (1992), 1 jd.
 220 C 28 Přívratská-Zachařová, Jana – (1977, 1979), 2 jd.
 220 C 32 Rosenskopf, ? – (1961), 1 jd.
 220 C 34 Růžková, Růžena – (b.d.), 1 jd.
 220 C 35 Ryba, Bohumil – (1973), 1 jd.
 220 C 35a Ryba, Olen, syn Bohumila Rybu – (1980), 1 jd.
 220 C 36 Salač, Antonín – (1953–1959), 9 jd.
 220 C 38 Segert, Stanislav – (1962–1963), 2 jd.
 220 C 42 Stiebitz, Ferdinand – (1954–1960), 2 jd.
 220 C 43 Svatoš, Martin – (1983), 4 jd.

- 220 C 44 Svoboda, Karel – (1954–1960), 9 jd.
 220 D 1 Svoboda, Ludvik – (1962–1973), 2 jd.
 220 D 2 Svobodová, Edita – (1964), 1 jd.
 220 D 4 Šmatlák, Josef – (1978–1983), 3 jd.
 220 D 14 Vaňorná – Vycpálková, Zdena, dcéra Otmara Vaňorného – (1963), 2 jd.
 220 D 15 Varcl, Ladislav – (1959–1975), 4 jd.
 220 D 17 Vidman, Ladislav – (1965–1986), 7 jd.
 220 D 18 Vidmanová, Anežka – (1959–1961), 7 jd.
 220 D 21 Witkowski, Leon – (1977–1982), 3 jd.
 220 D 22 Wollman, Slavomír – (1984), 1 jd.
 220 D 23 Zamarovský, Vojtech – (1960–1986), 33 jd.
 220 D 26 Zgusta, Ladislav – (1949), 1 jd.

b) korporácie

- 220 D 32 Association des Professeurs francais én Tchecoslovaquie, Prague – (1950), 1 jd.
 220 D 37 Československá společnost pro mezinárodní styky, Praha – (1966), 1 jd.
 220 D 44 Divadelní ústav, Praha – (1958), 1 jd.
 220 E 4 Filozofická fakulta University J.E.Purkyně – Katedra starověké kultury, Brno – (1961–1989), 6 jd.
 220 E 5 Filozofická fakulta University Karlovy, Praha – (1979), 1 jd.
 220 E 9 Grantová agentura, ČSAV, Praha – (1992), 1 jd.
 220 E 16 Jednota klasických filologů, Praha – (1961), 2 jd.
 220 E 17 Kabinet pro studia řecká, římská a latinská, ČSAV, Praha – (1957–1985), 7 jd.
 220 E 19 Kancelária prezidenta republiky, Praha – (1952), 1 jd.
 220 E 36 Ministerstvo školství a kultury, Praha – (1957), 1 jd.
 220 E 37 Ministerstvo školství a osvěty, Praha – (1946), 1 jd.
 220 E 35 Ministerstvo školství, Praha – (1946–1955), 5 jd.
 220 E 38 Ministerstvo vnitra, Praha – (1956), 1 jd.
 220 E 39 Mladá fronta, nakladatelství Čsl. svazu mládeže, Praha – (1964–1972), 4 jd.
 220 E 42 Okresní archiv, Louny – (1966), 2 jd.
 220 E 43 Okresní museum, Vysoké Mýto – (1995), 2 jd.
 220 E 47 Palackého universita, Olomouc – (1958), 1 jd.
 220 E 49 Památník národního písemnictví na Strahově, Praha – (1968), 1 jd.
 220 E 50 Pan American World Airways, Prague – (1978), 1 jd.
 220 F 26a Universita J. E. Purkyně, Brno – (1963), 1 jd.
 220 F 32 Ústav klasických studií Filozofické fakulty Masarykovy university, Brno – (1992), 2 jd.
 220 F 35 Výzkumný ústav pedagogický, Praha – (1968), 1 jd.

1.2 Korešpondencia odoslaná Miloslavom Okálom

a) jednotlivcom

- 220 G 5 Dostálová, Růžena – (1982–1989), 3 jd.
 220 G 8 Fialová, Anežka – (1968–1969), 2 jd.
 220 G 11 Hejnic, Josef – (1971), 1 jd.
 220 G 19 Kamínková, Eva – (1954), 1 jd.
 220 G 29 Ludvíkovský, Jan, syn Jaroslava Ludvíkovského – (1984), 1 jd.
 220 G 30 Ludvíkovský, Jaroslav – (1970–1975), 4 jd.
 220 G 32 Lůžek, Bořivoj – (1966), 1 jd.
 220 G 33 Martínek, Jan – (1967–1971), 3 jd.
 220 G 35 Nováková, Julie – (1969), 1 jd.
 220 G 45 Ryba, Bohumil – (1969), 1 jd.
 220 G 46 Salač, Antonín – (1953–1958), 2 jd.
 220 G 51 Svoboda, Karel – (1956), 1 jd.
 220 G 55 Vaňorná, Z., dcéra Otmara Vaňorného – (1963), 1 jd.
 220 G 56 Vidman, Ladislav – (1970–1981), 2 jd.

- 220 H 1 Vidmanová, Anežka – (1981), 1 jd.
 220 H 4 Witkowski, Leon – (1977–1982), 2 jd.
 220 H 5 Zamarovský, Vojtech – (1961–1973), 4 jd.

b) korporáciám

- 220 H 9 Accueil aux Etudiants Etrangers, (Prague) ? – (1947), 1 jd.
 220 H 13 Divadelný ústav, Praha – (1958), 1 jd.
 220 H 17 Filozofická fakulta University Karlovy, Praha – (1979), 2 jd.
 220 H 24 Grantová agentura ČSAV, Praha – (1993), 1 jd.
 220 H 26 Kabinet pro studia řecká, římská a latinská (Antonín Salač), Praha – (1957–1962), 7 jd.
 220 H 28 Kancelária prezidenta republiky, Praha – (1952), 2 jd.
 220 H 10 L'Ambassade de France, Prague – (1956), 1 jd.
 220 H 39 Městský národní výbor, Louny – (1974), 1 jd.
 220 H 40 Ministerstvo vnútra, Praha – (1956), 1 jd.
 220 H 41 Ministerstvo zahraničných vecí, Oddelenie pre pasy a víza, Praha – (1955–1957), 4 jd.
 220 I 4 Svoboda-Rovnost, fakultná predajňa FF University Karlovy, Praha – (1953), 1 jd.
 220 I 10 Universita J. E. Purkyně, Olomouc – (1964), 1 jd.
 220 I 13 Ústředí pro mezinárodní právní ochranu mládeže, Brno – (1968), 1 jd.

1.3 Korešpondencia cudzia

- 220 I 21 Borůvková, Milada a Otakar – Okálová, Lucette (1968), 1 jd.
 220 I 24 Dostálová, Ružena – Univerzita Komenského, Katedra klasic. a semit. filológie, Bratislava (1967), 1 jd.
 220 I 28 Hošek, Radislav – Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, Bratislava (1961), 1 jd.
 220 I 33 Martínek, Jan – Biblioteka uniwersytecka, Wrocław (1980), 1 jd.
 220 I 34 Martínek, Jan – Klaniczay, Tibor (1984), 1 jd.
 220 I 42 Přírodovědecká fakulta, Universita Karlova, Praha – Clément (Okálová), Lucette (1948), 1 jd.
 220 I 44 Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, Bratislava – Stiebitz, Ferdinand (1957), 1 jd.
 220 I 45 Státní vědecká knihovna, Olomouc – Kabinet pro studia řecká, římská a latinská, ČSAV, Praha (1980), 1 jd.
 220 I 46 Šafár, Ignác – Kusý, Ivan (1948), 1 jd.
 220 I 47 Universitätsbibliothek, Jena – Kabinet pro studia řecká, římská a latinská, ČSAV (Martínek, Jan), Praha (1978), 1 jd.

2 PRÁCE

2.1 Práce Miloslava Okála

a) monografie, štúdie, učebnice, biografické heslá

- 220 M 5 Biografické heslá do Slovníka slovenskej literatúry a do Encyklopédie slovenských spisovateľov (Daniel Basilius, Ján Bozinius, Juraj Koppay), 3 jd., 3 s., stroj.
 220 O 10 Martin Rakovský a Platonovo snubné číslo, štúdia, 1 jd., 17 s., stroj.
 220 A 21 Martin Rakovský a Platonovo snubné číslo, resumé, 1 jd., 1 s., stroj.
 220 O 11 Rakovský, Matej: Život a dielo, štúdia, 1 jd., 38 s., stroj.
 220 AB 3 Rakovský, Martin: Inc.: Supplicatur, Mati..., študijný materiál 12 jd., 13 s.
 220 O 5 Svetonázor slovenského reformačného básnika Adama Proserchoma, štúdia, 1 jd., 8 s., stroj.
 220 O 6 Život a dielo Adama Proserchoma, štúdia, 1 jd., 49 s., stroj.

b) články

- 220 N 1 Hieronymus Balbus, článok, 1 jd., 18 s., stroj.
 220 N 2 Hieronymus Balbus, článok, 1 jd., 4 s., stroj.

- 220 M 8 Jan Martínek (Pri príležitosti jeho 60. narodenín), príležitostný článok, 1 jd., 4 s., stroj.
 220 K 9 Jaroslav Ludvíkovský sedemdesiatnikom, jubilejný článok, 1 jd., 1 s., stroj.
 220 N 3 Jérôme Balbus, článok, 1 jd., 4 s., stroj.
 220 M 21 Knihy v Olomouci, zoznam, 1 jd., 47 s., rkp.
 220 M 22 Osnova publikácie Juraj Koppay. Zbrané spisy, osnova diela, 1 jd., 3 s., stroj.
 220 M 11 Prof. Jaroslav Ludvíkovský 80-ročný, jubilejný článok, 1 jd., 1 s., stroj.
 220 M 12 Prof. PhDr. Antonín Kolář sedemdesiatročný, jubilejný článok, 1 jd., 1 s., stroj.
 220 M 15 Za profesorom Františkom Novotným, nekrológ, 1 jd., 2 s., stroj., rkp.
 220 M 13 Inc.: V mene Filozofickej fakulty..., rozlúčkový prejav (Antonín Kolář), 1 jd., 2 s., stroj.
 220 M 14 Inc.: Vážená smútočná rodina..., smútočný príhovor (Jaroslav Ludvíkovský), 1 jd., 1 s., stroj.

c) posudky

- 220 K 15 Dr. V. Zamarovský, Vzkriesenie Olympie, 1 jd., 3 s., stroj.
 220 K 16 Hošek – návrh na menovanie profesorom, 1 jd., 6 s., stroj., rkp.
 220 K 17 Kristiánova legenda, 1 jd., 2 s., stroj.
 220 K 25 Posudok kandidátskej dizertačnej práce Dr. Radislava Hoška Lidovost a lidové motivy u Aristofana, 1 jd., 6 s., stroj.
 220 K 26 Posudok na prácu Dr. Vojtecha Zamarovského Bozi a hrdinové antických báji, 1 jd., 7 s., stroj.
 220 K 27 Posudok o kandidátskej dizertačnej práci súdr. Dagmar Bartoňkovej Smíšený styl, prosimetrum a menippská satira v antické literatúre, 1 jd., 6 s., stroj.
 220 K 29 Posudok o publikačnej činnosti Dr. Radislava Hoška, 1 jd., 4 s., stroj.
 220 M 27 V. Zamarovský, Za siedmimi divmi sveta, opravy chýb, 1 jd., 7 s., stroj.
 2. preklady z latinskej stredovekej literatúry
 220 Z 3 Calagius, Andrej: Melpomenina pol'nica. Jesenskovci v 16. a 17. storočí, príležitostná báseň, 1 jd., 8 s., stroj.
 220 Z 4 Komenský, Jan Amos: Veľká didaktika, pedagogické dielo, 1 jd., 402 s., stroj.
 220 AA 4 Proserchomus, Adam: Astrain nárek. K novému roku 1611, báseň, 1 jd., 11 s., stroj.
 220 AB 1 Rakovský, Martin: O súhvezdiach (De sphaera), spis, 1 jd., 6 s., stroj.
 220 AB 4 Rakovský, Mikuláš: Život a dielo, (obsahuje životopisnú štúdiu, básne v latinčine a v preklade, básne aj iných autorov: Ján Geschelius, Matúš Kolín, Mikuláš Kollacinus, Matúš Naisser, Juraj Popicenus, Ján Rosimus) 14 jd., 154 s., rkp., stroj

2.2 Práce iných autorov

- 220 AC 2 Češka, Josef: Oponentský posudek na kandidátskou disertaci Život a politická činnost M. Caelia Rufa, kterou pdáva PhDr. Peter Kuklica, posudok, 1 jd., 8 s., stroj.
 220 AC 5 Ludvíkovský, Jaroslav: Oponentský posudek o kandidátské práci dra Jana Martínka Jan Hodějovský a jeho literární kruh, 1 jd., 1 s., stroj.
 220 AC 5 Ludvíkovský, Jaroslav: Posudek díla prof. dr. Miloslava Okála Aristofanov svetónázor, 1 jd., 5 s., stroj.
 220 AC 5 Ludvíkovský, Jaroslav: Recense rukopisu díla univ. prof. dr. Miloslava Okála Martini Rakovský : Opera omnia (edícia), Martini Rakovský: Zbrané diela, posudok, 1 jd., 9 s., stroj.
 220 AC 5 Ludvíkovský, Jaroslav: La légende du prince-labeureur Přemysl et sa versien primitive chez le meine Christian, štúdia, 1 jd., 25 s., stroj.
 220 AC 5 Ludvíkovský, Jaroslav: Miloslav Okál /K 60. narodeninám/, článok, 1 jd., 18 s., rkp.
 220 AC 5 Ludvíkovský, Jaroslav: Platón, prednáška, 1 jd., 33 s., stroj.
 220 B 31 Martínek, Jan: Miloslav Okál, Život a dielo Martina Rakovského, recenzia, 1 jd., 1 s., stroj.
 220 AC 6 Novotný, František: Inc.: Théma „Seneka a Pavel“..., posudok, 1 jd., 1 s., stroj.
 220 AB 2 Rakovský, Martin: Opera omnia, edícia súborného diela, 1 jd., 326 s., stroj.
 220 AC 15 Tóth, Ištván: Humanistická poézia Martina Rakovského (Štúdia Miloslava Okála), recenzia, 1 jd., 11 s., rkp.

3 DOKUMENTÁRNY MATERIÁL**3.1 Dokumentárny materiál Miloslava Okála***a) osobný*

220 AE 1 Záznamy vysokoškolských prednášok Antonína Koláča, (1932 – 1935), 4 jd., 808 s.

3.1 Dokumentárny materiál iných

220 A F 28 Burian, Ján: Životopis, 1993, 1 jd., 16 s.

220 A F 28 Burian, Ján: Návrh zahraničných posudzovateľov, (1967) ?, 1 jd., 2 s.

220 AF 31 Hošek, Radislav: Studijní plán externího aspiranta (1958–1959), 1958, 1 jd., 1s.

220 AH 5 Hušková, Jindra: Individuálny plán práce na r.1960/61, 1960, 1 jd., 2 s.

220 AF 32 Hynek, Kristián: Diplom, 1946, 1 jd., 1 s.

220 AH 6 Ludvíkovský, Jaroslav: Osobný posudok a hodnotenie činnosti Miloslava Okála, 1948, 1 jd., 6 s.

3.2 Dokumentárny materiál rôznej proveniencie

220 AH 10 Parte: Antonín Kolář, Jaroslav Ludvíkovský, František Novotný, Oldřich Pelikán, Bohumil Ryba, Antonín Salač, Ferdinand Stiebitz, Karel Svoboda, 8 jd., 8 s

220 AH 11 Pod'akovanie za kondolenciu pri prfležitosti smrti Jaroslava Ludvíkovského, 1 jd., 1 s.

Vysvetlivky skratiek

jd. – jednotka

rkp. – rukopis (originál rukou napísaného dokumentu)

stroj. – strojopis (originál aj kópia)

Miloslav Okál
Zo zbierok Archívu literatúry a umenia Slovenskej národnej
knižnice v Martine